



усіх підрозділів. Управлінський персонал може надавати запит до будь-якого відділу про прохання отримання інформації щодо виконання поставлених перед ними завдань. Після чого дана інформація буде досліджена та проаналізована з метою покращення функціонування підприємства.

Таким чином, автоматизація бухгалтерського обліку, безумовно, є необхідністю для підприємств, незалежно від масштабів їх діяльності.

Надія СТАХНЮК

науковий керівник:

канд. наук з держ. упр., доц. Ляхович Г.І.

ІФННІМ THEY

ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Система управління не може існувати без економічної інформації, яка характеризує господарську і фінансову діяльність підприємства. Основу інформаційної системи підприємства становить бухгалтерський облік, який складається з фінансового й управлінського.

Розвиток в Україні системи ринкових відносин вимагає докорінного покращення системи обліку. При вирішенні даного завдання слід вивчити запити системи управління щодо того яка і кому інформація потрібна, які терміни та форма її подання. Тому потреба співставлення витрат на виробництво та отриманого економічного результату від реалізації товарів, ефективного використання ресурсів, економічної інформації стає домінуючою у системі управління підприємством.

В таких умовах виникає потреба організації на підприємстві обліку виробничих витрат. Узагальнюючим показником діяльності підприємства є собівартість продукції. Показник собівартості застосовують для оцінки економічної ефективності використання основних і оборотних засобів виробництва, вибору оптимальних варіантів організації управління, внутрішньогосподарських і міжгосподарських економічних зв'язків, при вирішенні питань впровадження нової техніки і технології, підвищення якості продукції.

Для підприємства собівартість стає мірилом витрат і доходів. За певного рівня ціни зменшення собівартості (витрат на одиницю продукту) забезпечує зростання прибутку, а її збільшення – призводить до зниження прибутку. Собівартість відображає реальні, прямі витрати на виробництво продукту, що дозволяє визначити ефективність діяльності підприємства.

Управління собівартістю продукції тісно пов'язане з калькуляцією. Рівень витрат, розрахований на одиницю продукції, дає змогу робити висновок про те, чи не перевищують окремі статті нормативних величин та визначати фактори, які обумовили такі відхилення.

Тому необхідним є вироблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення методики й організації обліку та контролю витрат на



виробництво продукції підприємств.

Для розширення інформації щодо використання об'єкта обліку виробничі витрати ми пропонуємо узагальнення їх класифікації. Зокрема, пропонується виділити такі ознаки із врахуванням особливостей функціонування досліджуваного підприємства (за способом перенесення вартості на продукцію, за видами продукції (робіт, послуг), за статтями калькуляції, за економічним змістом (елементами витрат), за місцем виникнення витрат, за календарними періодами, за функціями управління, в залежності від доцільності їх здійснення, в залежності від прийняття управлінського рішення, витрати, пов'язані з операційною діяльністю підприємств, в залежності від періоду отримання доходу від понесених витрат), які створюють методологічну базу обліку та контролю для формування необхідної інформації з метою прийняття управлінських рішень.

Для вдосконалення розрахунку повної виробничої собівартості на підприємстві, ми пропонуємо використати методіку, яка полягає в одноетапному розподілі витрат допоміжних виробництв з кошторисним ціноутворенням для інших видів діяльності у відокремлених підрозділах; послідовному розподілі витрат допоміжних виробництв у відокремлених підрозділах на основі об'ємних показників та централізованому розрахунку повної виробничої собівартості балансним методом та розподільча модель обчислення собівартості балансовим методом. Це дозволить підвищити рівень аналітичності та достовірності інформації про виробничі витрати на підприємствах, а менеджерам на їх основі приймати правильні управлінські рішення щодо їх оптимізації.

Також необхідно відзначити, що дослідження відповідності існуючої нормативно-правової бази забезпечення обліку й контролю витрат, показали, що існуюча нормативна база є недосконалою і не відповідає сучасним умовам, які склалися в економіці країни. І саме тому слід врахувати зарубіжний досвід, щодо обліку та контролю витрат виробництва, окремі положення яких дозволять розробити рекомендації щодо оптимізації витрат на виробництво, а також вирішити проблему управління витратами в глобальному масштабі.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. *Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління* / Ф.Ф. Бутинець // *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. – 2012. – №1(22). – С. 11-18.

2. *Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг), затверджені Наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 №373 [Електронний ресурс]*. – Режим доступу: <http://zako.n.nau.ua/doc/?code=v0373581-07>